

Resultaten verantwoordings- onderzoek 2013 bij Koninkrijks- relaties (IV)

21 mei 2014

Dit document bevat alle resultaten van ons Verantwoordingsonderzoek 2013 bij Koninkrijksrelaties (IV) zoals gepubliceerd op www.rekenkamer.nl/verantwoordingsonderzoek.

De tekst op de website en in dit document is vastgesteld op 12 mei 2014. Dit document is op 21 mei 2014 aangeboden aan de Tweede Kamer.

Inhoud

Inhoud	1
1 Toekomstvisie nodig voor de BES-eilanden	1
2 Kengetallen en ontwikkelingen van Koninkrijksrelaties	4
2.1 Koninkrijksrelaties in cijfers	4
2.2 Ontwikkelingen	4
3 Bedrijfsvoering Koninkrijksrelaties	7
3.1 Oordeel bedrijfsvoering: geen onvolkomenheden	7
3.1.1 Opgeloste onvolkomenheid: Financieel beheer Koninkrijksrelaties beter op orde	7
3.1.2 Aandachtspunt: Toekomstvisie ontbreekt voor Caribisch Nederland (BES-eilanden)	8
3.1.3 Aandachtspunt: Acties nodig voor de waarborgfunctie binnen het Koninkrijk	11
3.1.4 Aandachtspunt: Nog geen toedeling boedel voormalig land Nederlandse Antillen	14
3.1.5 Aandachtspunt: Voorschottenbeheer Koninkrijksrelaties nog niet volledig op orde	17
3.2 Oordeel informatie over de bedrijfsvoering: deugdelijk tot stand gekomen en voldoet aan verslaggevingsvoorschriften	19
3.3 Historisch verloop onvolkomenheden Koninkrijksrelaties	19
4 Financiële informatie Koninkrijksrelaties	21
4.1 Oordeel rechtmatigheid financiële informatie: geen fouten en onzekerheden	21
4.2 Oordeel deugdelijke weergave financiële informatie: geen fouten en onzekerheden	21
4.3 Rechtmatigheid en deugdelijke weergave op artikelniveau: geen fouten en onzekerheden	21
4.4 Onvolkomenheden in relatie tot artikelen Koninkrijksrelaties	22
5 Alle financiële gegevens	24
5.1 Alle begrotingsartikelen	24
5.2 Saldibalans	30
5.3 Afgerekende voorschotten	36

1 Toekomstvisie nodig voor de BES-eilanden

1

In 2013 vult de minister van BZK zijn coördinerende rol vooral procesmatig in. Wij hadden ook een inhoudelijke invulling van deze rol verwacht. Het valt ons op dat meerjarige beleidsmatige kaders voor de verdere ontwikkeling van het Rijksbeleid voor de BES-eilanden ontbreken. Hierdoor is het volgens ons voor de minister van BZK lastig te beoordelen of doelstellingen worden behaald en de verschillende projecten in de goede volgorde en tijdig worden uitgevoerd. Voorts zijn deze meerjarige beleidskaders volgens ons een goed instrument om de samenwerking tussen Rijk, de Rijksvertegenwoordiger en het lokale bestuur te bevorderen.

In ons Rapport bij het Jaarverslag Koninkrijksrelaties 2012 vroegen we aandacht voor een "meer betekenisvolle invulling" van de coördinerende rol die de minister van BZK heeft ten aanzien van de collega-ministers, die actief zijn op de BES-eilanden.

Voor de coördinatie van het Rijksbeleid constateren we dat in 2013 duidelijke stappen zijn ondernomen. Zo is de SG van het Ministerie van BZK voorzitter van de zogenoemde tafel Caribisch Nederland (CN-tafel). In de CN-tafel zijn alle ministeries, die beleid maken en uitvoeren op de BES-eilanden, vertegenwoordigd.

Wij constateren tot nu toe dat het accent van de minister van BZK vooral ligt op een procesmatige rol, door het bij elkaar brengen van partijen en de onderlinge afstemming.

De minister van BZK is verantwoordelijk voor de financiële verhoudingen tussen de rijksoverheid en de BES-eilanden (Caribisch Nederland). Op grond van deze verantwoordelijkheid is het van belang dat het Ministerie

van BZK de tekortkomingen in het financieel beheer analyseert op overeenkomsten en verschillen en rijksbreed aan de orde stelt in de bestaande interdepartementale overleggen.

Net als in 2012 constateren we in 2013 tekortkomingen in het financieel beheer bij een aantal dossiers op het gebied van Koninkrijksrelaties. Zo is er in 2013 geen zekerheid over de rechtmatigheid van de uitgaven van het [Zorgverzekeringskantoor Caribisch Nederland](#) over de verantwoording 2011 voor een bedrag van 58,6 miljoen euro. Verder bleek dat nog aandacht nodig is voor het kunnen vaststellen van de definitieve hoogte van de lumpsumfinanciering van scholen in Caribisch Nederland. Deze tekortkomingen en aandachtspunten vallen onder de verantwoordelijkheid van de betreffende vakministers. In deze gevallen de minister van VWS voor het Zorgverzekeringskantoor en de minister van OCW voor de scholen.

Het Ministerie van BZK heeft in oktober 2013 een doorlichting laten uitvoeren naar het functioneren van de coördinatie van het Rijksbestuur in Caribisch Nederland. Dit onderzoek is uitgevoerd door de eenheid Inspectie, Signalering, Begeleiding (ISB) van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Uit het onderzoeksrapport komt naar voren dat het Ministerie van BZK meerjarige beleidsmatige kaders moet benoemen voor de verdere ontwikkeling van het Rijksbeleid voor de eilanden. Zonder deze kaders is het lastig te beoordelen of doelstellingen worden behaald en de verschillende projecten in de goede volgorde en tijdig worden uitgevoerd.

Er is geen centrale visie die voor alle betrokkenen de richting bepaalt. Ook bleek uit het onderzoeksrapport dat de Rijksoverheid niet in volle gezamenlijkheid optreedt. De afstemming tussen het Rijk (Het ministerie van BZK en de andere betreffende departementen), de Rijksvertegenwoordiger en het lokale bestuur is niet optimaal. Er is volgens de ISB sprake van het ontbreken van vertrouwen tussen individuen en dienstonderdelen onderling.

Ook een integrale communicatie- en integriteitsstrategie ontbreekt. De ISB merkt verder op dat de situatie op de BES-eilanden niet op alle

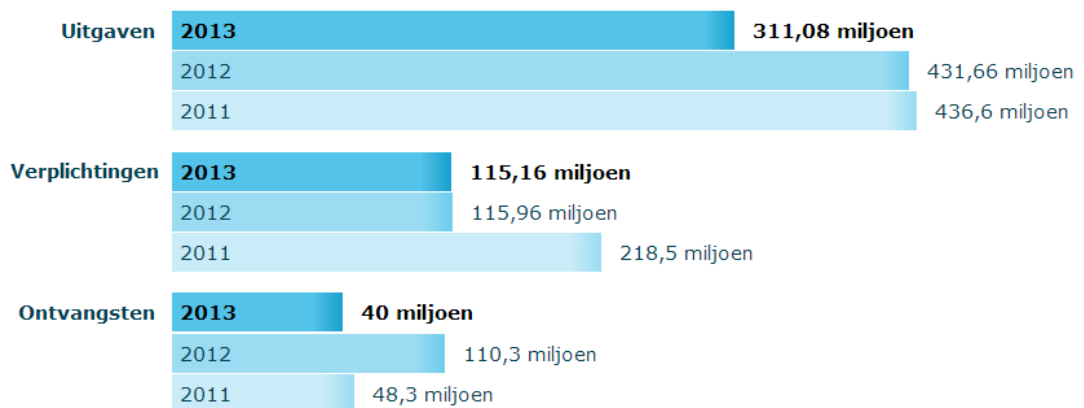
fronten te vergelijken is met Nederlandse gemeenten. Er bestaan politieke, bestuurlijke en culturele verschillen. Deze verschillen laten zich niet makkelijk overbruggen. Daardoor kan het beeld, als zouden de BES-eilanden zich als een kleine Nederlandse gemeente moeten gedragen, niet worden volgehouden.

2 Kengetallen en ontwikkelingen van Koninkrijksrelaties

4

2.1 Koninkrijksrelaties in cijfers

* Bedragen in euro.

2.2 Ontwikkelingen

Het Koninkrijk der Nederlanden bestaat sinds 10 oktober 2010 ('10/10/10') uit 4 landen: Nederland, Curaçao, Sint-Maarten en Aruba. Deze landen zijn autonoom, maar zijn verenigd in het nastreven van de overkoepelende belangen van het Koninkrijk en ondersteunen elkaar daar waar nodig is. Nederland heeft in 2012 de laatste financiële bijdragen verstrekt in het kader van de samenwerkingsprogramma's met Curaçao, Sint-Maarten en Aruba.

Per '10/10/10' hebben de eilanden Bonaire, Sint-Eustatius en Saba (de BES-eilanden) een staatsrechtelijke positie binnen het Nederlandse staatsbestel gekregen en worden zij aangemerkt als openbaar lichaam (Caribisch Nederland). De BES-eilanden ontvangen middelen via de vrije uitkering uit het [BES-fonds](#) om hun taken uit te voeren. Daarnaast gaan vanuit de afzonderlijke ministeries middelen voor de uitvoering van

Rijkstaken via de dependances van die ministeries naar Caribisch Nederland. Elk ministerie is verantwoordelijk voor de uitvoering van de eigen wet- en regelgeving.

5

De autonome landen Curaçao, Sint-Maarten en Aruba

In de periode 2000-2012 heeft Nederland 522,9 miljoen euro aan voorschotten beschikbaar gesteld voor samenwerkingsprogramma's om op Curaçao, Sint-Maarten en Aruba de bestuurskracht, de rechtsorde, de economie en het onderwijs te versterken. Ieder samenwerkingsprogramma bestaat uit meerdere projecten en is gericht op een specifieke sector, zoals bijvoorbeeld onderwijs. De minister van BZK zal de komende jaren het samenwerkingsbeleid voor Curaçao, Sint-Maarten en Aruba evalueren en de Staten-Generaal daarover informeren. Belangrijke onderdelen van de evaluatie van de samenwerkingsprogramma's zijn de financiële verantwoording, de doel- en rechtmatigheid en de resultaten.

De samenwerkingsprogramma's worden gefinancierd vanuit drie stichtingen:

- Stichting Ontwikkeling Nederlandse Antillen (SONA);
- Fondo Desaroyo Aruba (FDA);
- Antilliaanse Mede Financieringsorganisatie (AMFO).

In 2013 heeft de minister van BZK de landen en stichtingen schriftelijk geïnformeerd over de afspraken over de samenwerkingsmiddelen. Hiermee is een goede stap gezet voor het verzamelen van informatie over de samenwerkingsprogramma's. Indien de stichtingen conform de afspraken informatie aanleveren, stelt dat de minister van BZK in staat de Tweede Kamer te informeren over de rechtmatige en doelmatige besteding van de samenwerkingsmiddelen.

Vereffeningcommissie

De zogenoemde Vereffeningcommissie is een onafhankelijke commissie, ingesteld door de Rijksministerraad. De commissie stelt adviezen op over de verdeling van de boedel van het voormalige land Nederlandse Antillen. In 2013 heeft de commissie een tussenrapportage opgesteld. De Vereffeningcommissie heeft haar werkzaamheden in 2013 nog niet kunnen afronden omdat het werk intensiever is gebleken dan gedacht. Wel is begin 2014 een concept Boedelbalans en een concept toedelingsvoorstel opgesteld. Om de onderbouwing van deze rapporten te borgen, wordt een onafhankelijke beoordeling uitgevoerd door een extern accountantskantoor.

6

College Financieel Toezicht

Het College Financieel Toezicht (Cft) voor Curaçao en Sint-Maarten heeft met zorg geconstateerd dat op Sint-Maarten nog steeds sprake is van het niet tijdig opstellen en vaststellen van begrotingen, begrotingswijzigingen en jaarrekeningen. Hoewel de begroting van Curaçao wel op tijd is vastgesteld blijft het opstellen van bovengenoemde documenten op Sint-Maarten een punt van blijvende aandacht.

Bonaire, Sint Eustatius en Saba (de BES-eilanden)

Voor de coördinatie van het Rijksbeleid constateren we dat in 2013 nadere stappen zijn ondernomen. Zo is er een zogenoemde 'tafel Caribisch Nederland' (CN-tafel) opgericht met de Secretaris-Generaal van het Ministerie van BZK als voorzitter. In de CN-tafel zijn alle ministeries, die beleid maken en uitvoeren op de BES-eilanden, vertegenwoordigd.

3 Bedrijfsvoering Koninkrijksrelaties

7

3.1 Oordeel bedrijfsvoering: geen onvolkomenheden

Wij zijn van oordeel dat de onderzochte onderdelen van de bedrijfsvoering van Koninkrijksrelaties voldoen aan de in de [CW 2001](#) gestelde eisen.

In 2012 constateerden we 1 onvolkomenheid. In 2013 is die opgelost, zie [historisch verloop onvolkomenheden](#).

Wij hebben in geen van de relevante en kritische beheerdomeinen van het Ministerie van BZK (onderdeel Koninkrijksrelaties) onvolkomenheden geconstateerd, zie [onvolkomenheden in relatie tot beheerdomeinen BZK](#).

3.1.1 Opgeloste onvolkomenheid: Financieel beheer Koninkrijksrelaties beter op orde

In 2013 heeft de minister van BZK het financieel beheer verder op orde gebracht. Zo is het belang van een goede begrotingsadministratie meer onder de aandacht gebracht en zijn de rollen en verantwoordelijkheden met betrekking tot het financieel beheer beschreven en duidelijk benoemd. Tot slot is ons gebleken dat de jaarafsluiting over 2013 beter begeleid is.

Wel bleek dat het voorschottenbeheer niet voldoende op orde was.

Aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer

Wij bevelen de minister aan ook in 2014 voldoende aandacht te blijven houden voor het financieel beheer en hierbij in het bijzonder nadere aandacht te besteden aan het voorschottenbeheer.

3.1.2 Aandachtspunt: Toekomstvisie ontbreekt voor Caribisch Nederland (BES-eilanden)

8

Voor de coördinatie van het Rijksbeleid constateren we dat in 2013 nadere stappen zijn ondernomen. Zo is de SG van het Ministerie van BZK voorzitter van de zogenoemde tafel Caribisch Nederland (CN-tafel). In de CN-tafel zijn alle ministeries, die beleid maken en uitvoeren op de BES-eilanden, vertegenwoordigd.

Wij vinden het van belang dat het Ministerie van BZK in deze overleggen de tekortkomingen in het financieel beheer in Caribisch Nederland aan de orde stelt en aangeeft waar een gezamenlijke aanpak mogelijk is op basis van een analyse van overeenkomsten en verschillen. In ons Rapport bij het Jaarverslag Koninkrijksrelaties 2012 wezen we daarom op een meer betekenisvolle invulling van de [coördinerende rol van de minister van BZK](#) ten aanzien van de collega ministers die actief zijn op de BES-eilanden.

We constateren over 2013 dat de invulling van deze rol door de minister van BZK vooral gericht is op het proces en weinig of niet inhoudelijk wordt opgepakt. Het valt ons op dat meerjarige beleidsmatige kaders voor de verdere ontwikkeling van het Rijksbeleid voor de BES eilanden ontbreken. De betrokkenheid van BZK uit zich in het bij elkaar brengen van partijen en hun onderlinge procesmatige afstemming. Hierdoor is het lastig te beoordelen of doelstellingen worden behaald en de verschillende projecten in de goede volgorde en tijdig worden uitgevoerd. We vragen aandacht voor het instrument van meerjarige beleidskaders, omdat deze de samenwerking tussen het Rijk, de Rijksvertegenwoordiger en het lokale bestuur bevorderen.

Rol minister van BZK

De minister van BZK is verantwoordelijk voor de financiële verhoudingen tussen de rijksoverheid en de BES-eilanden (Caribisch Nederland). Op grond van deze verantwoordelijkheid is het van belang dat het Ministerie van BZK de tekortkomingen in het financieel beheer analyseert op

overeenkomsten en verschillen en rijksbreed aan de orde stelt in de bestaande interdepartementale overleggen.

9

Tekortkomingen in het financieel beheer

Net als in 2012 constateren we in 2013 tekortkomingen in het financieel beheer bij een aantal dossiers op het gebied van Koninkrijkrelaties. Zo is er in 2013 geen zekerheid over de rechtmatigheid van de uitgaven van het [Zorgverzekeringskantoor Caribisch Nederland](#) over de verantwoording 2011 voor een bedrag van 58,6 miljoen euro. Verder bleek dat nog aandacht nodig is voor het kunnen vaststellen van de definitieve hoogte van de lumpsumfinanciering van scholen in Caribisch Nederland. Deze tekortkomingen en aandachtspunten vallen onder de verantwoordelijkheid van de betreffende vakministers. In deze gevallen de minister van VWS voor het Zorgverzekeringskantoor en de minister van OCW voor de scholen.

Rapport Inspectie, Signalering, Begeleiding

Het Ministerie van BZK heeft in oktober 2013 een doorlichting laten uitvoeren naar het functioneren van de coördinatie van het Rijksbestuur in Caribisch Nederland. Dit onderzoek is uitgevoerd door de eenheid Inspectie, Signalering, Begeleiding (ISB) van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Uit het onderzoeksrapport komt naar voren dat het Ministerie van BZK de beleidsmatige kaders moet benoemen voor de verdere ontwikkeling van het Rijksbeleid voor de eilanden. Hierbij valt het de ISB op dat meerjarige beleidsmatige kaders voor de verdere ontwikkeling van het Rijksbeleid voor de BES-eilanden ontbreken. Hierdoor is het lastig te beoordelen of doelstellingen worden behaald en de verschillende projecten in de goede volgorde en tijdig worden uitgevoerd.

Er is geen centrale visie die voor alle betrokkenen de richting bepaalt. Ook bleek uit het onderzoeksrapport dat de Rijksoverheid niet in volle

gezamenlijkheid optreedt. De afstemming tussen het Rijk (Het ministerie van BZK en de andere betreffende departementen), de Rijksvertegenwoordiger en het lokale bestuur is niet optimaal. Er is volgens de ISB sprake van het ontbreken van vertrouwen tussen individuen en dienstonderdelen onderling. Ook een integrale communicatie- en integriteitsstrategie ontbreekt.

10

De ISB merkt verder op dat de situatie op de BES-eilanden niet op alle fronten te vergelijken is met Nederlandse gemeenten. Er bestaan politieke, bestuurlijke en culturele verschillen. Deze verschillen laten zich niet makkelijk overbruggen. Daardoor kan het beeld, als zouden de BES-eilanden zich als een kleine Nederlandse gemeente moeten gedragen, niet worden volgehouden.

Aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer

Wij bevelen de minister van BZK aan om beleidsmatige kaders te benoemen voor de verdere ontwikkeling van het Rijksbeleid voor Caribisch Nederland en hierbij rekening te houden met de geconstateerde verschillen tussen de rijksoverheid en de BES-eilanden.

Reactie van de minister

De minister neemt onze aanbeveling over en treft maatregelen voor het opstellen van kaders voor de verdere ontwikkeling van het Rijksbeleid. De minister geeft aan dat 'in de [kabinetsreactie](#) op de rapporten van de Inspectie Signalering Begeleiding (ISB) en de commissie-Van Gastel is ingegaan op de toekomst van de rijkscoördinatie. De belangrijkste maatregelen zijn het versterken van de rol van de rijksvertegenwoordiger en het gezamenlijk met de eilanden opstellen van een meerjarig programma in de Carabisch Nederland week van juni 2014'.

[Lees de volledige reactie op verantwoordingsonderzoek.rekenkamer.nl](http://verantwoordingsonderzoek.rekenkamer.nl)

Nawoord Algemene Rekenkamer

We zullen de invulling die de minister geeft aan het versterken van de coördinatie van rijksbeleid met belangstelling volgen.

11

3.1.3 Aandachtspunt: Acties nodig voor de waarborgfunctie binnen het Koninkrijk

Een belangrijke taak van de Koninkrijksregering is de invulling van de waarborgfunctie van het Koninkrijk. De afzonderlijke landen zijn verantwoordelijk voor de rechtszekerheid, deugdelijk bestuur in hun eigen land en de bescherming van de fundamentele rechten en vrijheden van hun inwoners.

De Raad van Ministers in het Koninkrijk vervult een waarborgfunctie. Als de afzonderlijke landen niet zelfstandig kunnen voldoen aan hun verantwoordelijkheid, komt de positie van het Koninkrijk in beeld. Het Statuut geeft het Koninkrijk de instrumenten om deze verantwoordelijkheid in te vullen.

Gelet op de signalen en bevindingen in het begrotingsbeheer, het financiële toezicht en de kwaliteit van het openbaar bestuur vinden we het van belang dat de minister van BZK deze zaken agendeert in de Raad van Ministers van het Koninkrijk, opdat vervolgens adequate maatregelen worden genomen.

Toezicht op het financieel beheer van de landen Curaçao en Sint-Maarten

Het voormalige land Nederlandse Antillen had jarenlang te maken met problemen op het terrein van de overheidsfinanciën. Begrotingen gaven een onvoldoende betrouwbaar beeld van uitgaven en inkomsten. Verder liep het verplicht opstellen van jaarrekeningen en het laten controleren daarvan door een externe accountant achter en waren de schuldposities problematisch.

Per 10 oktober 2010 zijn de nieuwe staatkundige verhoudingen tot stand gekomen: Curaçao en Sint Maarten zijn autonome landen binnen het Koninkrijk geworden.

Overeengekomen is dat Nederland de autonome landen zal bijstaan bij het creëren van een gezonde uitgangspositie. Hiertoe heeft Nederland zich volgens de afspraken bereid verklaard om een groot deel van de schulden van de voormalige Nederlandse Antillen en de eilandgebieden te saneren. De autonome landen dienen zorg te dragen voor het aanbrengen van structurele verbeteringen in de begroting en met name in het financieel beheer. Dit voorkomt dat er in de toekomst opnieuw (te grote) schulden worden opgebouwd. Nederland, Curaçao en Sint-Maarten zijn in gezamenlijk overleg in een [rijkswet](#) overeengekomen dat er onafhankelijk toezicht plaats zal vinden op de financiën van de nieuwe landen.

Het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten heeft deze signalerende en adviserende rol. De taken van het College zijn gericht op de vaststelling en de uitvoering van begrotingen die binnen de afgesproken grenzen in evenwicht zijn en op de beheersing van het totaal van de geldleningen.

Het College toetst de begroting aan de normen uit de Rijkswet en voorziet deze zo nodig van advies. Het College kan gevraagd en ongevraagd adviseren over de ontwerpbegroting.

De verantwoordelijkheid voor de overheidsfinanciën ligt bij de autonome landen. De rol van het College financieel toezicht (Cft) vloeit voort uit de [Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten](#) en de [Wet Financiën BES](#). Het Cft oefent het financieel toezicht uit op basis van een Algemene Maatregel van Rijksbestuur financieel toezicht. De taken van het Cft zijn gericht op het verbeteren van het begrotingsproces en het financiële beheer van de landen.

Het Cft Curaçao en Sint-Maarten heeft met zorg geconstateerd dat op Sint-Maarten nog steeds sprake is van het niet tijdig opstellen en vaststellen van begrotingen, begrotingswijzigingen en jaarrekeningen.

Hoewel de begroting van Curaçao wel op tijd is vastgesteld blijft het opstellen van bovengenoemde documenten op Sint-Maarten een punt van blijvende aandacht.

13

Toezicht financiële sector Curaçao en Sint-Maarten

Voor de stabiliteit van de financiële sector van de landen Curaçao en Sint-Maarten is de uitoefening van de toezichtsfunctie op de bancaire sector door de gezamenlijke Centrale Bank Curaçao en Sint-Maarten (CBCS) essentieel. De CBCS geeft de Rekenkamer van Curaçao al langere tijd [geen inzage in toezichtdossiers en andere relevante documenten](#).

Integriteitsonderzoeken

De kwaliteit van het openbaar bestuur is in eerste instantie de verantwoordelijkheid van de afzonderlijke landen binnen het Koninkrijk. De Raad van Ministers in het Koninkrijk heeft echter wel een waarborgfunctie ten aanzien van de deugdelijkheid van het bestuur en de fundamentele rechten.

De minister van BZK is op grond van de verantwoordelijkheid voor het Statuut, aanspreekbaar op deze waarborgfunctie binnen het Koninkrijk.

Bij integriteitskwesties en voor het beheer van de overheidsfinanciën treden de landen in beginsel zelf op. Dit ligt anders als het belang van het Koninkrijk zelf in het geding is.

In opdracht van de Raad van Ministers van het Koninkrijk is in 2013 de Gouverneur van Sint-Maarten een onderzoek gestart naar de integriteit van het bestuur op Sint-Maarten. Op dit moment worden er nog drie integriteitsonderzoeken op Sint-Maarten uitgevoerd. Een eigen nationaal onderzoek door de regering van Sint-Maarten, een onderzoek door de Algemene Rekenkamer van Sint-Maarten en een onderzoek door het internationale bureau Transparency International.

Aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer

Wij bevelen de minister van BZK aan de bevindingen over het begrotingsbeheer en de signalen en onderzoeken over de kwaliteit van het openbaar bestuur, vanuit zijn waarborgfunctie actief en blijvend te agenderen in de Raad van Ministers van het Koninkrijk, opdat adequate maatregelen worden genomen.

Reactie van de minister

De minister geeft aan dat het agenderen van bevindingen over het begrotingsbeheer en de signalen en onderzoeken over de kwaliteit van het openbaar bestuur in de Raad van Ministers van het Koninkrijk onlosmakelijk een belangrijk onderdeel van zijn beleid is.

[Lees de volledige reactie op \[verantwoordingsonderzoek.rekenkamer.nl\]\(http://verantwoordingsonderzoek.rekenkamer.nl\)](http://verantwoordingsonderzoek.rekenkamer.nl)

Nawoord Algemene Rekenkamer

We zullen de invulling die de minister geeft aan zijn waarborgfunctie met belangstelling volgen.

3.1.4 Aandachtspunt: Nog geen toedeling boedel voormalig land Nederlandse Antillen

Het Koninkrijk der Nederlanden bestaat sinds 10 oktober 2010 uit de 4 landen: Nederland, Curaçao, Sint-Maarten en Aruba. Deze landen zijn autonoom, maar zijn verenigd in het nastreven van de overkoepelende belangen van het Koninkrijk en ondersteunen elkaar daar waar nodig is. Voor de verdeling van de bezittingen en schulden van het voormalig land Nederlandse Antillen wordt een boedelbalans en toedelingsvoorstel voor de verschillende landen opgesteld door een onafhankelijke commissie, de zogenoemde Vereffeningcommissie.

Over 2012 constateerden we dat voortgangsrapportages van de Vereffeningcommissie onvoldoende inzicht gaven in de voortgang van de

afhandeling van mogelijke schulden, waardoor onzekerheid resteerde over de volledigheid van de vorderingen en schulden.

15

De Vereffeningcommissie heeft haar werkzaamheden in 2013 nog niet kunnen afronden. Daarom is de onderliggende regeling met 1 jaar verlengd. De Vereffeningcommissie heeft wel een concept Boedelbalans en een eerste opzet van een toedelingsvoorstel opgesteld. Deze stukken worden beoordeeld door een extern accountantskantoor.

Wij maken op basis van de laatste voortgangsrapportage van de Vereffeningcommissie dd. 1 februari 2014 op, dat er bij de commissie onduidelijkheid bestaat over de verdeling van deelnemingen in naamloze vennootschappen en de openstaande vorderingen en schulden van het voormalig land Nederlandse Antillen. De concept Boedelbalans en de eerste opzet van een toedelingsvoorstel worden door de Vereffeningcommissie aan de minister van BZK ter beschikking gesteld zodra het rapport van bevindingen door het externe accountantskantoor is opgesteld. In haar planning voorziet de commissie in het voorjaar van 2014 een concept-rapportage.

Vereffeningcommissie

De Vereffeningcommissie is een onafhankelijke commissie, ingesteld door de Rijksministerraad. De commissie stelt adviezen op over de verdeling van de boedel van het voormalige land Nederlandse Antillen. Deze commissie bestaat uit een voorzitter, een lid namens Curaçao, een lid namens Sint-Maarten, een lid namens Nederland en een secretaris. De adviezen van de commissie hebben zowel betrekking op de vaststelling van de waarde van de onderdelen van de boedel, als op de feitelijke toedeling uit de boedel. Dit zal leiden tot onderlinge vorderingen en verrekeningen, die worden voorbereid door de commissie en vastgesteld door de verantwoordelijke ministers van Curaçao, Sint-Maarten en Nederland. Voor Nederland is dat de minister van BZK.

Rapportages vereffening commissie

In 2013 heeft de onafhankelijke Vereffening commissie een tussenrapportage opgesteld. De Vereffening commissie heeft haar werkzaamheden in 2013 nog niet kunnen afronden. Daarom is de onderliggende regeling met 1 jaar verlengd. Ook is daarbij verlenging met 1 jaar voor de voorzitter en de leden van de commissie verleend. De verlenging is bij gezamenlijk besluit door Nederland en de landen genomen.

Boedelbalans en toedelingsvoorstel

In de laatste voortgangsrapportage van 1 februari 2014 merkt de Vereffening commissie op dat een concept van de Boedelbalans Land Nederlandse Antillen is opgeleverd door de Kleine commissie. Deze Kleine commissie is ingesteld door de Vereffening commissie en heeft als taak om de boedelbalans van het land Nederlandse Antillen per 9 oktober 2010 te inventariseren en te waarderen. De Vereffening commissie heeft aan een extern accountantskantoor de opdracht verstrekt om de concept boedelbalans te beoordelen en een rapport van bevindingen op te stellen ter validatie van het eigen werk van de commissie.

De Vereffening commissie heeft eveneens een eerste opzet van een toedelingsvoorstel opgesteld, dat eveneens door het externe accountantskantoor wordt getoetst. Op basis van de voortgangsrapportage maken we op dat er bij de commissie onduidelijkheid bestaat over de verdeling van deelnemingen in naamloze vennootschappen en de openstaande vorderingen en schulden van het voormalig land Nederlandse Antillen.

De boedelbalans en het toedelingsvoorstel zullen ter beschikking worden gesteld zodra het bevindingenrapport van het externe accountantskantoor gereed is. Dit rapport van bevindingen, het toedelingsvoorstel en de boedelbalans worden in het voorjaar van 2014 verwacht. Wij kunnen deze stukken pas daarna beoordelen.

Reactie van de minister

17

De minister geeft aan dat de boedelbalans en het toedelingsvoorstel naar verwachting in juli beschikbaar zijn voor bestuurlijk overleg.

[Lees de volledige reactie op verantwoordingsonderzoek.rekenkamer.nl](http://www.rekenkamer.nl)

Nawoord Algemene Rekenkamer

We zullen de boedelbalans en het toedelingsvoorstel betrekken in ons verantwoordingsonderzoek 2014.

3.1.5 Aandachtspunt: Voorschottenbeheer Koninkrijksrelaties nog niet volledig op orde

Het beheer van de voorschotten is een blijvend aandachtspunt bij Koninkrijkrelaties. Voorschotten zijn betalingen aan derden vooruitlopend op later definitief vast te stellen of af te rekenen bedragen. In ons [Rapport bij het Jaarverslag Koninkrijksrelaties 2012](#) hebben wij gerapporteerd over de onzekerheid die bestaat over de rechtmatigheid van subsidievoorschotten die zijn verstrekt aan de Stichting Ontwikkeling Nederlandse Antillen (SONA) voor een bedrag van 220 miljoen euro. De ontvangen verantwoordings- en controle-informatie geeft in de jaren 2004 tot en met het verantwoordingsjaar 2010 onvoldoende zekerheid over de rechtmatigheid van de gemaakte kosten door SONA. Daarnaast constateerden wij een onzekerheid voor een bedrag van 50 miljoen euro in de afgerekende voorschotten in de toelichting van de saldibalans.

De minister heeft in 2012 afspraken gemaakt om te komen tot een beter beheer van de verstrekte subsidies aan SONA. De afspraken zijn vastgelegd in de op 13 juni 2012 overeengekomen beheersovereenkomst tussen SONA en de Staat der Nederlanden. Hierin is expliciet overeengekomen dat na afronding van een samenwerkingsprogramma per land SONA een aanvraag indient tot definitieve subsidievaststelling. De definitieve subsidievaststelling kan leiden tot een vaststelling van het volledige beschikbaar gestelde subsidiebedrag dan wel tot terugvordering door de minister.

Jaarlijks heeft de minister verantwoording ontvangen van SONA en is door de minister decharge verleend tot en met het verantwoordingsjaar 2012. De ontvangen verantwoordings- en controle-informatie geeft echter tot en met het verantwoordingsjaar 2011 onvoldoende zekerheid over de rechtmatigheid van de gemaakte kosten voor een bedrag van 327,2 miljoen euro. Dit bedrag is opgebouwd uit de onzekerheid over de rechtmatigheid van de kosten tot en met het verantwoordingsjaar 2010 (270 miljoen euro) en de onzekerheid over de rechtmatigheid van de in 2011 door SONA verantwoorde kosten voor een bedrag van 57,2 miljoen euro. Deze onzekerheid is ook in 2013 niet weggenomen en wordt veroorzaakt door het niet gebruik kunnen maken van de accountantscontrole van de jaarrekening van SONA 2011 voor wat betreft de rechtmatigheid van de subsidiabele kosten.

Voor het verantwoordingsjaar 2012 is vastgesteld dat de rechtmatigheid van de door SONA verantwoorde subsidiabele kosten wel is vast te stellen.

In totaal is sinds 2004 een bedrag van 440,5 miljoen euro aan SONA betaald.

Aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer

Wij bevelen de minister aan een nadere analyse en onderbouwing op te stellen voor de bepaling van de correcte voorschottenstand in de saldibalans. Een juiste administratie van de voorschotten is van belang om de definitieve subsidievestigingen van de samenwerkingsprogramma's mogelijk te maken.

Verder moet blijken welke mutaties hebben plaatsgevonden en deze dienen zichtbaar aan te sluiten op de afgegeven subsidiebeschikkingen.

Reactie van de minister

De minister van BZK geeft aan dat de nieuwe overeenkomst met SONA niet tot doel heeft de vastgestelde subsidiebedragen tot 2010 opnieuw

vast te stellen. Hij heeft SONA middels een brief op 18 april 2014 geïnformeerd dat bij de definitieve subsidievaststelling rekening wordt gehouden met het feit dat over de jaren 2004 t/m 2010 reeds vaststelling en decharge heeft plaatsgevonden van gesubsidieerde activiteiten en verrichte uitgaven. In deze brief is SONA gevraagd bij de definitieve subsidievaststelling per programma een overzicht te verstrekken van de uitgaven over de periode 2004-2014.

Verder geeft de minister aan dat in 2014 extra aandacht wordt besteed aan de afwikkeling van de samenwerkingsmiddelen.

[Lees de volledige reactie op verantwoordingsonderzoek.rekenkamer.nl](http://verantwoordingsonderzoek.rekenkamer.nl)

Nawoord Algemene Rekenkamer

Met zijn brief van 18 april 2014 verschaft de minister duidelijkheid over de behandeling van de subsidiebijdragen aan SONA en de daarmee samenhangende voorschotten in de saldibalans. Wel resteert de onzekerheid voor de door SONA verantwoorde kosten voor een bedrag van 57,2 miljoen euro en is de stand van de voorschotten voor een bedrag van 20,5 miljoen euro te hoog.

3.2 Oordeel informatie over de bedrijfsvoering: deugdelijk tot stand gekomen en voldoet aan verslaggevingsvoorschriften

Wij zijn van [oordeel](#) dat de informatie over de bedrijfsvoering in het Jaarverslag 2013 van Koninkrijksrelaties op [deugdelijke wijze](#) tot stand is gekomen en voldoet aan de [verslaggevingsvoorschriften](#).

3.3 Historisch verloop onvolkomenheden Koninkrijksrelaties

Verloop onvolkomenheden Koninkrijksrelaties 2010-2013

4 Financiële informatie Koninkrijksrelaties

21

4.1 Oordeel rechtmatigheid financiële informatie: geen fouten en onzekerheden

Wij zijn van [oordeel](#) dat de in de financiële overzichten opgenomen verplichtingen, uitgaven, ontvangsten en balansposten in het Jaarverslag 2013 van Koninkrijksrelaties [rechtmatig](#) zijn. Wij geven ons oordeel onder voorbehoud van goedkeuring van de slotwetmutaties door de Staten-Generaal.

Voorbehoud bij het oordeel over de financiële informatie

Het bedrag aan verplichtingen omvat in totaal 17,0 miljoen euro aan overschrijdingen op de begrotingsartikelen 1 en 2. Het bedrag aan uitgaven omvat in totaal 20,0 miljoen euro aan overschrijdingen op de begrotingsartikelen 1 en 2. Gaan de Staten-Generaal niet akkoord met de daarmee samenhangende slotwetmutaties, dan moeten wij onze oordelen over de financiële informatie mogelijk herzien.

4.2 Oordeel deugdelijke weergave financiële informatie: geen fouten en onzekerheden

Wij zijn van [oordeel](#) dat de in de financiële overzichten opgenomen financiële informatie in het Jaarverslag 2013 van Koninkrijksrelaties [deugdelijk](#) is weergegeven en voldoet aan de [verslaggevingsvoorschriften](#).

4.3 Rechtmatigheid en deugdelijke weergave op artikelniveau: geen fouten en onzekerheden

Wij controleren ook op artikelniveau de deugdelijke weergave en de rechtmatigheid van de verplichtingen, uitgaven, ontvangsten en afgerekende voorschotten. Wij hebben hierbij geen belangrijke [fouten en onzekerheden](#) geconstateerd in het Jaarverslag 2013 van Koninkrijkrelaties.

22

4.4 Onvolkomenheden in relatie tot artikelen Koninkrijksrelaties

Geen gevolgen van onvolkomenheden bij artikelen

Drie artikelen kunnen gevolgen ondervinden van de onvolkomenheden in de bedrijfsvoering. In het [overzicht financiële informatie per begrotingsartikel](#) is te zien welke artikelen het betreft. Bij geen van die artikelen hebben wij fouten of onzekerheden als gevolg van de onvolkomenheid geconstateerd.

5 Alle financiële gegevens

24

5.1 Alle begrotingsartikelen

Begrotingsartikel 1 - Waarborgfunctie

VERPLICHTINGEN		
BEGROOT	€ 63.607	-
VERANTWOORD	€ 75.317	-
VERSCHIL (BEGROOT - VERANTWOORD)	€ - 11.710	-
TOLERANTIE (F+O)	€ 7.532	10,00%
FOUT (F) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
TOTAAL F+O IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
FOUT (F) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0%
TOTAAL F+O IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%
UITGAVEN		
BEGROOT	€ 63.607	-
VERANTWOORD	€ 63.859	-
VERSCHIL (BEGROOT - VERANTWOORD)	€ -252	-
ONTVANGSTEN		

ONTVANGSTEN		
BEGROOT	€ 4.857	-
VERANTWOORD	€ 5.295	-
VERSCHIL (BEGROOT - VERANTWOORD)	€ -438	-
UITGAVEN EN ONTVANGSTEN		
BEGROOT	€ 68.464	-
VERANTWOORD	€ 69.154	-
VERSCHIL (BEGROOT - VERANTWOORD)	€ -690	-
TOLERANTIE (F+O)	€ 6.915	10,00%
FOUT (F) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
TOTAAL F+O IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
FOUT (F) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0%
TOTAAL F+O IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%

Begrotingsartikel 2 - Bevorderen autonomie Koninkrijkspartners

VERPLICHTINGEN		
BEGROOT	€ 20.149	-
VERANTWOORD	€ 39.846	-
VERSCHIL (BEGROOT - VERANTWOORD)	€ -19.697	-

VERPLICHTINGEN		
TOLERANTIE (F+O)	€ 3.985	10,00%
FOUT (F) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
TOTAAL F+O IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
FOUT (F) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0%
TOTAAL F+O IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%
UITGAVEN		
BEGROOT	€ 213.131	-
VERANTWOORD	€ 247.217	-
VERSCHIL (BEGROOT - VERANTWOORD)	€ -34.086	-
ONTVANGSTEN		
BEGROOT	€ 28.013	-
VERANTWOORD	€ 34.705	-
VERSCHIL (BEGROOT - VERANTWOORD)	€ -6.692	-
UITGAVEN EN ONTVANGSTEN		
BEGROOT	€ 241.144	-
VERANTWOORD	€ 281.922	-
VERSCHIL (BEGROOT - VERANTWOORD)	€ -40.778	-
TOLERANTIE (F+O)	€ 15.000	-

UITGAVEN EN ONTVANGSTEN		
FOUT (F) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
TOTAAL F+O IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
FOUT (F) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0%
TOTAAL F+O IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%

Begrotingsartikel 3 - Nominaal en onvoorzien

VERPLICHTINGEN		
BEGROOT	€ 805	-
VERANTWOORD	€ 0	-
VERSCHIL (BEGROOT - VERANTWOORD)	€ 805	-
TOLERANTIE (F+O)	€ 0	10,00%
FOUT (F) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
TOTAAL F+O IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
FOUT (F) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0%
TOTAAL F+O IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%
UITGAVEN		
BEGROOT	€ 805	-
VERANTWOORD	€ 0	-

UITGAVEN		
VERSCHIL (BEGROOT - VERANTWOORD)	€ 805	-
ONTVANGSTEN		
BEGROOT	€ 0	-
VERANTWOORD	€ 0	-
VERSCHIL (BEGROOT - VERANTWOORD)	€ 0	-
UITGAVEN EN ONTVANGSTEN		
BEGROOT	€ 805	-
VERANTWOORD	€ 0	-
VERSCHIL (BEGROOT - VERANTWOORD)	€ 805	-
TOLERANTIE (F+O)	€ 0	10,00%
FOUT (F) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
TOTAAL F+O IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
FOUT (F) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0%
TOTAAL F+O IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%

Totaal begrotingsartikelen

VERPLICHTINGEN		
BEGROOT	€ 84.561	-
VERANTWOORD	€ 115.163	-
VERSCHIL (BEGROOT - VERANTWOORD)	€ -30.602	-

VERPLICHTINGEN		
FOUT (F) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
TOLERANTIE (F)	€ 11.516	10,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
TOLERANTIE (O)	€ 11.516	10,00%
TOTAAL F+O IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
FOUT (F) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%
TOLERANTIE (F)	€ 11.516	10,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0%
TOLERANTIE (O)	€ 11.516	10,00%
TOTAAL F+O IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%
UITGAVEN EN ONTVANGSTEN		
BEGROOT	€ 310.413	-
VERANTWOORD	€ 351.076	-
VERSCHIL (BEGROOT - VERANTWOORD)	€ -40.663	-
FOUT (F) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
TOLERANTIE (F)	€ 15.000	-
ONZEKERHEID (O) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
TOLERANTIE (O)	€ 15.000	-
TOTAAL F+O IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%

UITGAVEN EN ONTVANGSTEN		
FOUT (F) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%
TOLERANTIE (F)	€ 15.000	-
ONZEKERHEID (O) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0%
TOLERANTIE (O)	€ 15.000	-
TOTAAL F+O IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%

30

5.2 Saldibalans

Saldibalanspost 3 - Liquide middelen

SALDIBALANS		
VERANTWOORD	€ 24.656	-
VERSCHIL (BEGROOT - VERANTWOORD)	€ - 24.656	-
FOUT (F) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
TOTAAL F+O IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
FOUT (F) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0%
TOTAAL F+O IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%

Saldibalanspost 5 - Uitgaven buiten begrotingsverband

SALDIBALANS		
VERANTWOORD	€ 5.340	-

SALDIBALANS		
VERSCHIL (BEGROOT - VERANTWOORD)	€ -5.340	-
FOUT (F) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
TOTAAL F+O IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
FOUT (F) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0%
TOTAAL F+O IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%

Saldibalanspost 6 - Ontvangsten buiten begrotingsverband

SALDIBALANS		
VERANTWOORD	€ 2.948	-
VERSCHIL (BEGROOT - VERANTWOORD)	€ -2.948	-
FOUT (F) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
TOTAAL F+O IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
FOUT (F) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0%
TOTAAL F+O IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%

Saldibalanspost 7 - Openstaande rechten

SALDIBALANS		
VERANTWOORD	€ 0	-
VERSCHIL (BEGROOT - VERANTWOORD)	€ 0	-

SALDIBALANS		
FOUT (F) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
TOTAAL F+O IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
FOUT (F) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0%
TOTAAL F+O IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%

Saldibalanspost 8 - Extra-comptabele vorderingen

SALDIBALANS		
VERANTWOORD	€ 853.604	-
VERSCHIL (BEGROOT - VERANTWOORD)	€ - 853.604	-
FOUT (F) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
TOTAAL F+O IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
FOUT (F) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0%
TOTAAL F+O IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%

Saldibalanspost 9 - Extra-comptabele schulden

SALDIBALANS		
VERANTWOORD	€ 0	-
VERSCHIL (BEGROOT - VERANTWOORD)	€ 0	-

SALDIBALANS		
FOUT (F) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
TOTAAL F+O IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
FOUT (F) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0%
TOTAAL F+O IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%

Saldibalanspost 10 - Voorschotten

SALDIBALANS		
VERANTWOORD	€ 386.045	-
VERSCHIL (BEGROOT - VERANTWOORD)	€ - 386.045	-
FOUT (F) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 57.195	14,82%
TOTAAL F+O IN DE RECHTMATIGHEID	€ 57.195	14,82%
FOUT (F) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 20.460	5,30%
ONZEKERHEID (O) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0%
TOTAAL F+O IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 20.460	5,30%

Saldibalanspost 11 - Garantieverplichtingen

SALDIBALANS		
VERANTWOORD	€ 71.446	-
VERSCHIL (BEGROOT - VERANTWOORD)	€ -	-

SALDIBALANS		
	71.446	
FOUT (F) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
TOTAAL F+O IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
FOUT (F) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0%
TOTAAL F+O IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%

Saldibalanspost 12 - Openstaande verplichtingen

SALDIBALANS		
VERANTWOORD	€ 1.174.800	-
VERSCHIL (BEGROOT - VERANTWOORD)	€ - 1.174.800	-
FOUT (F) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
TOTAAL F+O IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
FOUT (F) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0%
TOTAAL F+O IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%

Saldibalanspost 13 - Deelnemingen

SALDIBALANS		
-------------	--	--

SALDIBALANS		
VERANTWOORD	€ 2.306	-
VERSCHIL (BEGROOT - VERANTWOORD)	€ -2.306	-
FOUT (F) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
TOTAAL F+O IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
FOUT (F) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0%
TOTAAL F+O IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%

Totaal saldibalans

SALDIBALANS		
VERANTWOORD	€ 2.521.145	-
VERSCHIL (BEGROOT - VERANTWOORD)	€ - 2.521.145	-
FOUT (F) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
TOLERANTIE (F)	€ 25.211	1,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 57.195	2,27%
TOLERANTIE (O)	€ 75.634	3,00%
TOLERANTIEGRENSEN OVERSCHREDEN (O)	Nee	-
TOTAAL F+O IN DE RECHTMATIGHEID	€ 57.195	2,27%
FOUT (F) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 20.460	0,81%
TOLERANTIE (F)	€ 25.211	1,00%

SALDIBALANS		
TOLERANTIEGRENS OVERSCHREDEN (F)	Nee	-
ONZEKERHEID (O) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0%
TOLERANTIE (O)	€ 75.634	3,00%
TOTAAL F+O IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 20.460	0,81%

36

5.3 Afgerekende voorschotten

Totaal afgerekende voorschotten 2013

TOTAAL AFGEREKENDE VOORSCHOTTEN		
VERANTWOORD	€ 68.053	-
VERSCHIL (BEGROOT - VERANTWOORD)	€ - 68.053	-
TOLERANTIE (F+O)	€ 6.805	10,00%
FOUT (F) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 0	0,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE RECHTMATIGHEID	€ 985	1,45%
TOTAAL F+O IN DE RECHTMATIGHEID	€ 985	1,45%
TOLERANTIEGRENS OVERSCHREDEN (RECHTMATIGHEID)	Nee	-
FOUT (F) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%
ONZEKERHEID (O) IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0%
TOTAAL F+O IN DE DEUGDELIJKE WEERGAVE	€ 0	0,00%